

OKTOBRIS 2025 | NR. 3

CLIMATE APKĀRTRAKSTS

PAR PROJEKTA PROGRESU UN GAIDĀMAJĀM AKTIVITĀTĒM

UZLABOJOT ES REĢIONU VIDES UN SOCIĀLEKONOMISKO NOTURĪBU PRET KLIMATA PĀRMAIŅĀM

Šajā izdevumā stāstām par to, kas **CLIMATE projektā** paveikts un pie kā šobrīd strādā projekta partneri. Projekts šobrīd ir ceturtajā īstenošanas semestrī.

Pēdējos mēnešos projekta partneri katrā valstī ir izvērtējuši klimata politiku un noteikumus, lai saprastu, kur pastāv trūkumi un kas būtu jāuzlabo. Tas palīdz skaidrāk ieraudzīt, ar kādiem izaicinājumiem jārēķinās un kādas iespējas pastāv turpmākai rīcībai projektā. Pamatojoties uz šiem secinājumiem, partneri apkopojuši arī **labo prakšu piemērus**, par to, kā partnervalstis pielāgojas klimata pārmaiņām un samazina ar tām saistītos riskus.

Projekta **CLIMATE mērķis ir rosināt aktīvu rīcību** klimata jomā, iesaistīt pašvaldības, institūcijas un sabiedrību, kā arī nodrošināt, lai vietējo kopienu viedoklis tiktu ņemts vērā plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesā.

CONTENTS

- STARPREĢIONĀLI PASĀKUMI
- ZINĀŠANAS UN RĪKI
- PARTNERU PAVEIKTAIS
- KAS GAIDĀMS TĀLĀK?

ILGUMS

1 Apr 2024 -
30 Jūn 2028

GREEN

ERAF

1,571,458 €

STARPREĢIONĀLIE PASĀKUMI

Semināri un vadības grupas sanāksmes

Somijas Meteoroloģijas institūta apmeklējums un seminārs par klimata informācijas tehnoloģijām un zināšanu pārvaldības praksi

Helsinki (Somija) 11-13 Jūnijs' 25

1. diena – 2025. gada 11. jūnijs: Pilsētvides klimata risinājumi praksē

Pasākuma pirmajā dienā uzmanība tika pievērsta dabā balstītiem risinājumiem Helsinkos. Helsinku pilsētas eksperti prezentēja inovatīvus pilsētplānošanas projektus, kas integrē zaļo un zilo infrastruktūru, lai mazinātu plūdu riskus, uzlabotu bioloģisko daudzveidību un iedzīvotāju labsajūtu. Gadījumu izpētes, piemēram, Vauhtitie mitrāju parks, Kuninkaantammi dzīvojamais rajons un Haaganpuro strauta atjaunošana, uzsvēra, kā dabā balstīti risinājumi var vienlaikus pārvaldīt lietus ūdeņus, atjaunot ekosistēmas un radīt veselīgāku pilsētvidi.

2. diena – 2025. gada 12. jūnijs: Klimata dati, riski un pakalpojumi

Pasākuma otrā diena bija veltīta pētniecībai un tehnoloģiskajiem rīkiem, kas veicina noturību pret klimata pārmaiņām. Somijas Meteoroloģijas institūts iepazīstināja ar tādiem projektiem kā LUOVA – valsts brīdinājumu sistēma, kas nodrošina diennakts režīmā pieejamus, ietekmēs balstītus bīstamu laikapstākļu prognožu brīdinājumus institūcijām un dienestiem. Dalībnieki iepazīnās arī ar pētījumiem par klimata pārmaiņu ietekmi, tostarp ekstrēmo laikapstākļu pieaugumu, ietekmi uz veselību un pielāgošanās pieejām pilsētās. Tāpat tika prezentēts portāls Climateguide.fi un Climate Bulletin, kas piedāvā atvērtos datus un mācību materiālus gan lēmumu pieņēmējiem, gan sabiedrībai. Klātesošie runāja arī par nenoteiktību klimata prognozēs un tika iepazīstināti ar TAPSI projektu, kas attīsta vietējiem apstākļiem pielāgotus klimata pakalpojumus un jaunus pilsētu mērījumu tīklus Somijā.

STARPREĢIONĀLIE PASĀKUMI

2025. gada 2. diena – 12. jūnijs: Starpreģionālais seminārs par klimata informācijas pārvaldību

Aktivitātes A3.3 — Starpreģionālā semināra par klimata informācijas pārvaldību — ietvaros partneri tikās, lai izpētītu, kā klimata datus var efektīvāk integrēt pārvaldības procesos. Praktiskajā uzdevumā dalībnieki tika iepazīstināti ar pārmaiņu teoriju kā ietvaru klimata informācijas izmantošanas sistematizēšanai, kam sekoja diskusijas par konkrētiem nākamajiem soļiem un rīcību. Dalīšanās ar saviem ieskatiem un viedokļiem ļāva partneriem pārdomāt rezultātus un vienoties par veidiem, kā stiprināt uz datiem balstītu lēmumu pieņemšanu klimata adaptācijas jomā visos reģionos.

3. diena – 2025. gada 13. jūnijs: Ceļā uz oglekļa neitralitāti Helsinku reģionā

Pēdējā dienā uzmanība tika pievērsta emisiju mazināšanas un oglekļa neitralitātes mērķiem. Helsinku reģiona vides dienests (HSY) prezentēja rezultātus no Vīkinmäki notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kas ir viena no lielākajām Ziemeļeiropā, izceļot progresīvus procesus slāpekļa oksīda emisiju samazināšanai un enerģijas pašpietiekamības uzlabošanai.

2. projekta vadības grupas sanāksme Helsinkos

Projekta CLIMATE otrā vadības grupas sanāksme notika 2025. gada 11. jūnijā Helsinku reģiona vides dienesta birojā Helsinkos. Partneri tikās, lai izvērtētu progresu kopš sākuma sanāksmes Patrā un saskaņotu turpmākos soļus. Sarunās uzmanība tika pievērsta kopīgajiem tematiskajiem pētījumiem, tostarp partneru pielāgošanās kapacitātes un operacionālo vajadzību novērtējumam, kā arī labās prakses apmaiņai katastrofu risku pārvaldībā un ārkārtas situāciju reaģēšanā. Partneri dalījās arī ar informāciju par reģionālajām iesaistīto pušu sanāksmēm, uzsverot aktīvu iesaisti vietējā līmenī. Sanāksmē tika apspriestas starpreģionu mācīšanās un kapacitātes stiprināšanas iespējas, tostarp plānotās darbnīcas par civilās aizsardzības darbību un sabiedrības iesaisti, lai veicinātu iekļaujošu klimata pārvaldību. Tāpat tika pārrunātas komunikācijas aktivitātes, informācijas izplatīšanas rīki un finanšu atskaišu prasības. Noslēgumā partneri atkārtoti apliecināja apņemšanos sadarboties, lai projekts turpinātu stiprināt reģionu noturību un veicinātu sabiedrības iesaisti klimata jautājumos.

STARPREĢIONĀLIE PASĀKUMI

Starpreģionu seminārs par civilās aizsardzības operācijām

Asena (NL) 09.–11. septembris, 25. gads

Pirmajā dienā mācību vizīte bija veltīta Natuurmonumenten pārvaldītajam De Onlanden dabas rezervātam. Šai teritorijai ir izšķiroša nozīme Groningenas pilsētas aizsardzībā pret plūdiem, jo tā kalpo kā ūdens aiztures baseins intensīvu lietusgāžu laikā. Vienlaikus tā atjauno bioloģisko daudzveidību un novērš intensīvās lauksaimniecības un kūdras augsnes degradācijas negatīvo ietekmi, kas apdraud gan ūdens kvalitāti, gan oglekļa uzglabāšanu. Tāpēc De Onlanden ir lielisks piemērs tam, kā praksē var apvienot dabas aizsardzību, klimata pielāgošanos un cilvēku drošību. Pēc informatīvas prezentācijas par klimata buferzonu grupa izpētīja rezervātu, lai labāk izprastu tā funkcijas.

2. diena – 2025. gada 10. septembris: Kopīgās civilās aizsardzības operācijas un klimata riski

Otrā diena norisinājās De Drentse Zaak centrā Asenā un bija veltīta kopīgām civilās aizsardzības operācijām. Rīta daļā dalībnieki piedalījās interaktīvā darbnīcā par starptautisko katastrofu seku pārvarēšanu. Strādājot mazākās grupās, viņi testēja dažādas rīcības pieejas izdomātos katastrofu scenārijos, tostarp starptautiskās palīdzības pieprasīšanu un koordinēšanu. Otrajā darbnīcas daļā grupas risināja uzdevumus par komunikāciju ekstremālos laikapstākļos un katastrofu situācijās, uzsverot sadarbības, skaidrības un gatavības nozīmi krīzes brīžos.

Pēc tam programma turpinājās ar prezentācijām par civilās aizsardzības darbību klimata pārmaiņu apstākļos. Tika apskatītas tēmas, kas saistītas ar mežu ugunsgrēkiem, sausumu un veselības riskiem. Drentes drošības reģiona eksperti dalījās ar savu pieeju riska pārvaldībai un mežu ugunsgrēku profilaksei provincē, īpaši uzsverot gatavības nozīmi un ciešu sadarbību starp dažādiem sektoriem.

STARPREĢIONĀLIE PASĀKUMI

Drentes drošības reģiona eksperti iepazīstināja ar karstuma viļņu ietekmi uz veselību un nacionālo un vietējo karstuma viļņu plānu nozīmi, savukārt "Hunze en Aa" Ūdens pārvalde dalījās savā pieejā sausuma riska pārvaldībai, ūdens sadalei un ūdens lietotāju prioritāšu noteikšanai. Tventes Universitāte prezentēja ieskatu sistēmiskās klimata adaptācijas pieejā "no mākoņa līdz krastam", uzsverot visas sistēmas un iekļaujošas stratēģijas noturības nodrošināšanai.

Diena noslēdzās ar pārdomu sesiju, kas ļāva dalībniekiem apmainīties ar viedokļiem un apkopot galvenās atziņas no semināra un prezentācijām. Šis interaktīvais noslēgums uzsvēra zināšanu apmaiņas un sadarbības nozīmi starp nozarēm un pārvaldības līmeņiem civilās aizsardzības operāciju stiprināšanā pret klimata riskiem.

D3. diena – 2025. gada 11. septembris: Klimata izmēģinājumu dārzs Groningena – inovatīvi risinājumi pielāgošanās procesiem klimata pārmaiņām

Noslēguma dienā dalībnieki apmeklēja Klimata izmēģinājumu dārzu Groningenā (BuildinG) – unikālu klimata pielāgošanās testēšanas vietu, kas vienlaikus darbojas arī kā zemestrīču pētniecības centrs. Kopā ar Groningenas Lietišķo zinātņu universitāti šeit tiek izstrādāti un pārbaudīti inovatīvi risinājumi, kas palīdz pilsētvidi pielāgot aktuālajiem klimata izaicinājumiem. Tika demonstrēti dažādi risinājumi, piemēram, ūdeni caurlaidīgs asfalts un stāvlaukumi ar lietusūdens aizturi, kas palīdz tikt galā ar intensīvām lietavām, kā arī atstarojoši ceļa segumi, kas samazina karstuma stresu un gaismas piesārņojumu. Eksperimenti ar peldošām mājām un kaņepju šķiedras siltumizolāciju parādīja jaunas pieejas ilgtspējīgai būvniecībai, savukārt Permavoid sistēmas koku stādījumu moduļi – ūdeni uzkrājošas konstrukcijas, kas palīdz kokiem augt pilsētvidē – parādīja, kā zaļā infrastruktūra var mazināt pilsētas siltumsalas efektu un uzlabot noturību. Vizīte sniedza dalībniekiem praktisku ieskatu, kā šos inovatīvos risinājumus iespējams pielāgot arī citos reģionos.

ZINĀŠANAS UN INSTRUMENTI

Partneru un institūciju spēju un vajadzību novērtējums klimata ietekmju pārvarēšanai

Projekta CLIMATE partneri turpina darbu pie datu apkopošanas, lai novērtētu, kāda ir valsts un pašvaldību iestāžu pielāgošanās kapacitāte un operacionālās vajadzības dažādos projekta reģionos. Balstoties uz iegūtajiem secinājumiem, šī aktivitāte palīdz identificēt stiprās puses, trūkumus un iespējas, kas var stiprināt klimata noturību gan vietējā, gan reģionālā līmenī.

Apkopotā informācija palīdzēs iestādēm pieņemt labāk pamatotus lēmumus, vienkāršot administratīvos procesus un efektīvāk plānot resursus — ar mērķi mazināt klimata radītos riskus un veidot noturīgākas kopienas.

Labo prakšu noteikšana katastrofu riska pārvaldībā

CLIMATE projekta aktivitātes A1.3 “Labās prakses apmaiņa katastrofu risku pārvaldībā un ārkārtas situāciju reaģēšanā uz ekstremāliem laikapstākļiem un klimata apdraudējumiem” ietvaros projekta partneri apkopoja atbilstošās prakses.

Partneri koncentrējās uz trim katastrofu risku pārvaldības jomām:

- i) riska mazināšanas politikas pasākumi,
- ii) gatavības pasākumi un
- iii) ārkārtas situāciju reaģēšanas pasākumi.

Iepazīsties ar to [**ŠEIT**](#).

Projekta CLIMATE partneru teritoriālās politikas plānu savstarpējs izvērtējums

Tiks izveidota tematisko ekspertu darba grupa, kurā piedalīsies arī partneri ar pieredzi, piemēram, sabiedrības līdzdalības plānošanā Briselē. Šī grupa kopīgi izvērtēs partneru plānotos pasākumus, kas iekļauti atjaunotajos politikas instrumentos, un sniegs ieteikumus to uzlabošanai.

Darba grupas mērķis ir nodrošināt, lai katra reģiona rīcība būtu pielāgota tā attīstības iespējām un mainīgajām vajadzībām, stiprinot klimata pārvaldību un veicinot efektīvākas un iekļaujošākas pieejas dažādos teritoriju līmeņos.

PARTNERI DARBĪBĀ

Briseles pilsēta "atdzesē" karstuma vilni

Pēdējo 20 gadu laikā Briseles pilsēta arvien biežāk saskaras ar karstuma viļņiem. Šis redzamās klimata pārmaiņu sekas būtiski ietekmē iedzīvotāju veselību un labsajūtu, īpaši valstī, kur aizsardzība pret ekstremālu karstumu ne vienmēr ir kultūras sastāvdaļa. Kopš 2022. gada, kad tika pieņemts klimata plāns, Briseles pilsēta aktīvi cīnās pret ekstremāla karstuma sekām. Pateicoties CLIMATE projektam, 2025. gadā Briseles pilsēta atjaunināja savu karstuma viļņu plānu un uzsāka **komunikācijas kampaņu**, lai informētu iedzīvotājus. Mērķis ir veidot iedzīvotāju spējas organizēties un aizsargāties, kad temperatūra paaugstinās. Šī vasara atkal bija rekordvasara ar trim karstuma viļņiem no jūnija līdz augustam.

Brisele un projekta CLIMATE komanda virzās uz priekšu ar vairākām jaunām iniciatīvām: i) vairāk ielu ēnojumu uzstādīšana, ii) pilsētas "vēso zonu" tīkla paplašināšana, iii) un karstumizturības integrēšana visos jaunajos publiskās renovācijas projektos.

Brisele ir apņēmusies padarīt pilsētu drošāku, veselīgāku un labāk pielāgotu klimata izaicinājumiem.

Projekta CLIMATE sadarbība: veidojot noturību kopā

Brisele pastiprina gatavību plūdu ārkārtas situācijām

Brisele kopā ar CORTEX īstenoja plūdu simulāciju, lai apmācītu pilsētas darbiniekus rīcībai ārkārtas situācijās. Šis vingrinājums uzlaboja gatavību un palīdzēja izveidot apmācītu brīvprātīgo rezervi turpmākām krīzēm.

Lasi vairāk šeit

Pārmaiņu aģenti: studenti uzzināja par noturību pret klimata pārmaiņām

Vairāk nekā 30 Eiropas studenti kopā ar Helsinku reģiona vides dienestu (HSY) un Metropolia Universitāti piedalījās vizītē, lai uzzinātu vairāk par klimata noturību un CLIMATE projektu. Studenti dalījās pieredzē par klimata ietekmēm savos reģionos un labās prakses piemēriem, kas palīdz veidot noturīgākas kopienas.

Lasi vairāk šeit

Klimata pārmaiņas un vides apziņa Valmierā

Pasākuma mērķis bija vairot skolēnu izpratni par klimata pārmaiņām, to ietekmi un jauniešu lomu klimatam noturīgas nākotnes veidošanā.

Lasi vairāk šeit

KAS GAIDĀMS TĀLĀK?

Starpreģionu seminārs par dabisko ekosistēmu ekoloģisko atjaunošanu pēc ekstremāliem laikapstākļiem - **2025. gada novembris**

Darbnīcā tiks aplūkots:

- Sākotnējais bojājumu novērtējums un steidzami pasākumi situācijas stabilizēšanai, lai novērstu neatgriezenisku degradāciju.
- Pēcapdraudējuma analīze un atjaunošanas mērķu noteikšana, ņemot vērā gan vides, gan sociālekonomiskos faktorus.
- Atjaunošanas pieejas izvēle (dabiskā atjaunošanās vai mērķtiecīgi atbalstīta atjaunošana), balstoties uz konkrētā apvidus reljefu.
- Atjaunošanas procesa uzraudzība, lai nodrošinātu ilgtermiņa rezultātus.

CLIMATE partneru teritoriālās politikas izmaiņu salīdzinošā izvērtēšana —
2025. gada decembris

Tiks izveidota darba grupa, kurā piedalīsies tematiskie eksperti no partnerorganizācijām, kuri strādā ar CLIMATE projektam svarīgajām tēmām. Grupa kopīgi izvērtēs partneru plānotos pasākumus, kas iekļauti atjaunotajos politikas instrumentos klimata pārvaldības uzlabošanai, un sagatavos ieteikumus turpmākiem uzlabojumiem. Tajos tiks ņemtas vērā katras teritorijas attīstības iespējas un mainīgās vajadzības.

Noskaties projekta
video

Izlasi projekta ziņojumu
par ārkārtas reaģēšanas
protokoliem

CLIMATE PARTNERI

Patras Universitāte
(Vadošais partneris) (GR)

Helsinki reģiona
Vides pakalpojumu dienests **(FI)**

Briseles pilsēta **(BE)**

Lombardijas Vides fonds **(IT)**

provincie Drenthe

Drentes province **(NL)**

Vidzemes plānošanas reģions **(LV)**

STARA ZAGORA
MUNICIPALITY

Stara Zagoras pašvaldība **(BG)**

Vašas novada pašvaldības pārvalde **(HU)**

Sarandas pašvaldība
(Pieredzes pārņēmēji) (AL)

Jonijas salu reģions **(GR)**

SEKO UN SAZINIES AR MUMS

